

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 De nieuwe werkwijze van jeugdgevangenis

1 maximumscore 3

een juist antwoord bevat:

- relatie tussen criminaliteit en vormingsvraagstuk met kernconcept bij vorming 1
- voorbeeld uit tekst 1 om ongewenste vorming te illustreren 1
- gebruik van kernconcept bij vorming om voorbeeld te onderbouwen 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Er is sprake van criminaliteit als een vormingsvraagstuk omdat de problemen van de veroordeelde jongeren in verband worden gebracht met niet geslaagde socialisatie 1
- Volgens tekst 1 zijn jongeren niet gewend om zich aan de normen van de dominante cultuur te houden, zoals naar school gaan (r. 15-21) 1
- Niet gewend zijn je aan de dominante normen te houden kan betekenen dat **deze jongeren zich** onvoldoende **de cultuur van de samenleving hebben eigengemaakt** 1

2 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- relatie tussen criminaliteit en verhoudingsvraagstuk met gebruik van kernconcept gezag 1
- voorbeeld uit tekst 1 om ongewenste verhouding als oorzaak te illustreren 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Er is sprake van criminaliteit als een verhoudingsvraagstuk omdat de problemen van de veroordeelde jongeren in verband worden gebracht met een gebrek aan gezag. De jongeren **beschouwden de macht** van de autoriteiten **niet als legitiem** 1
- Uit tekst 1 blijkt namelijk dat jongeren voordat zij de gevangenis gingen moeite hadden met het respecteren van autoriteit (r. 25-28) 1

Vraag	Antwoord	Scores
3	maximumscore 2 een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • gebruik van definitie sociale controle om herstel van gezag te onderbouwen • voorbeeld uit tekst 1 om sociale controle te illustreren 	1 1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De nieuwe werkwijze probeert het gezag te herstellen door jongeren door middel van sancties over te halen om zich op een bepaalde manier te gedragen. Dit is sociale controle • Een voorbeeld van sociale controle is om jongeren privileges te laten verliezen als ze grenzen overschrijden (r. 33-35) 	1 1
4	maximumscore 4	
	<ul style="list-style-type: none"> • a "Het opsluiten zelf is al voldoende straf, is het idee." (r. 4-6) • b resocialisatie / speciale preventie • c klassieke school • d moderne school 	1 1 1 1
5	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt formele sociale controle gebruikt • omdat de groepsleiders op grond van formele besluiten/regels van de instanties de jongeren behandelen om ervoor te zorgen dat die zich aan de regels houden 	1 1
6	maximumscore 2 een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • uitleg dat een jeugdgevangenis een sociale institutie is met gebruik van kernconcept sociale institutie • voorbeeld uit tekst 1 om sociale institutie te illustreren 	1 1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • In een jeugdgevangenis zijn er allerlei regels die het gedrag van veroordeelde jongeren reguleren. Een complex van regels dat het gedrag reguleert, is een sociale institutie • Een voorbeeld van deze regels is het verliezen van privileges als iemand wordt betrapt op softdrugs (r. 33-35) 	1 1
7	maximumscore 2 een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • uitleg hoe gevangenisstraf kan leiden tot negatieve identiteit met gebruik van kernconcept identiteit • uitleg hoe negatieve identiteit kan leiden tot recidive 	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
	<p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door gevangenisstraf kunnen jongeren een negatieve status krijgen. Door een negatieve status kunnen de jongeren zichzelf ook sterker als crimineel gaan beschouwen waardoor het zelfbeeld oftewel hun identiteit negatiever wordt • Een negatief zelfbeeld kan vervolgens na detentie leiden tot recidive omdat de jongeren crimineel gedrag meer gerechtvaardigd vinden 	<p>1</p> <p>1</p>
8	maximumscore 2	
	<p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitleg van eis van steekproef om geldige conclusies te trekken • gebruik van eis van sociaalwetenschappelijk onderzoek in de uitleg 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ex-gedetineerde jongeren uit de steekproef moeten in kenmerken (zoals geslacht) overeenkomen met de kenmerken van alle ex-gedetineerde jongeren (over wie je conclusies in je onderzoek wilt trekken) • De onderzochte jongeren zijn dan representatief voor alle jongeren over wie je conclusies wilt trekken. Representativiteit is een eis van sociaalwetenschappelijk onderzoek 	<p>1</p> <p>1</p>

Opgave 2 De digitale stedeling

9 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- aangeven dat het gebruik van sociale media mogelijk is door nieuwe communicatietechnieken 1
- aangeven dat nieuwe communicatietechnieken voorbeeld zijn van modernisering met gebruik van kernconcept modernisering 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Het gebruik van sociale media wordt mogelijk gemaakt door nieuwe communicatietechnieken zoals internet 1
- Het gebruik van nieuwe communicatietechnieken is een voorbeeld van **de toepassing van technologische vernieuwingen** en dat is een kenmerk van modernisering 1

Vraag	Antwoord	Scores
10	<p>maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van kernconcept individualisering om de verandering in keuzevrijheid door sociale media en internet te onderbouwen • voorbeeld uit tekst 2 om individualisering te illustreren <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mensen hebben door gebruik van sociale media en internet meer keuzevrijheid dan voorheen om relaties aan te gaan. Dit past bij het proces van individualisering waarbij mensen zich in toenemende mate vrij voelen om hun leven naar eigen inzicht vorm te geven • Zo stelt De Waal dat mensen door gebruik van internet meer zeggenschap hebben over de groepen waar ze zichzelf toe rekenen (r. 65-68). Meer zeggenschap is een voorbeeld van meer vrijheid om relaties aan te gaan 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
11	<p>maximumscore 3</p> <p>a</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitleg dat door het gebruik van sociale media groepsvorming kan ontstaan met gebruik van kernconcept groepsvorming <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door gebruik van sociale media kunnen burgers met gedeelde belangen zich makkelijker aan elkaar binden. Het ontstaan van bindingen tussen mensen is groepsvorming <p>b</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitleg dat groepsvorming kan bijdragen aan politieke samenwerking met gebruik van kernconcept samenwerking • voorbeeld uit tekst 2 om politieke samenwerking te illustreren <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door deze groepsvorming is het makkelijker om samen actie te ondernemen om politieke besluitvorming te beïnvloeden. Er is dan sprake van politieke samenwerking, want mensen vormen door het gebruik van sociale media relaties voor een gemeenschappelijk doel • Volgens tekst 2 kunnen door het gebruik van sociale media mensen met gedeelde belangen actie voeren tegen de gemeente over iets waar men boos over is (r. 22-26). Samen actie voeren tegen een gemeente is een voorbeeld van politieke samenwerking 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- uitleg dat gebruik van sociale media en internet voor politieke doeleinden het best past bij spreiding van macht volgens theorie van pluralisme 1
- voorbeeld uit tekst 2 om theorie van pluralisme te illustreren 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Het past het best bij de theorie van het pluralisme. Het gebruik van sociale media en internet kan bijdragen aan een zekere spreiding van macht. Een spreiding van macht is een kenmerk van de theorie van het pluralisme 1
- Uit tekst 2 blijkt bijvoorbeeld dat door het gebruik van sociale media mensen sneller samen kunnen opkomen voor dingen die zij belangrijk vinden (r. 61-63). Als mensen sneller voor hun gemeenschappelijke belangen kunnen opkomen, kan dit zorgen voor politieke machtsvorming vanuit verschillende groepen 1

Opmerking

Geen scorepunt toekennen aan alleen het noemen van de theorie van het pluralisme.

13 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- aangeven van verschil in gebruik van technologie tussen maatschappelijke groepen met definitie sociaal kapitaal 1
- relatie tussen verschil in gebruik sociale media en politieke participatie met behulp van voorbeeld van politieke participatie uit tekst 2 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Groepen met een sterkere maatschappelijke positie zijn over het algemeen beter in staat om nieuwe technologieën zoals sociale media in te zetten voor netwerken, oftewel sociaal kapitaal, dan groepen met een zwakkere maatschappelijke positie 1
- Groepen met een sterkere maatschappelijke positie zullen bijvoorbeeld meer gebruikmaken van Facebook om met andere burgers te protesteren tegen een gemeente (r. 22-26) 1

Vraag	Antwoord	Scores
14	<p>maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relatie tussen verschillen in politieke participatie en rekening houden met eisen en belangen door overheid 1 • relatie tussen rekening houden met belangen en eisen en representativiteit met behulp van kernconcept representativiteit 1 <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als bepaalde groepen door politieke participatie beter hun eisen en belangen kenbaar maken dan andere groepen, kan dit betekenen dat de overheid meer rekening houdt met hun eisen en belangen (dan met die van de andere groepen) 1 • Dit heeft een negatieve invloed op de representativiteit van politieke besluiten als de standpunten van de politieke vertegenwoordigers minder overeenkomen met de eisen en wensen van bepaalde groepen 1 	
15	<p>maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relatie tussen functioneren gemeenschap en ideologie met gebruik van kernconcept ideologie 1 • voorbeeld uit tekst 2 om gewenste maatschappelijke of politieke verhoudingen te illustreren 1 <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe een stad als gemeenschap moet functioneren, is onder andere afhankelijk van de wijze waarop burgers met elkaar omgaan. De meest wenselijke verhoudingen tussen burgers zijn een onderdeel van ideologie 1 • Afhankelijk van de ideologie kan het gebruik van sociale media bijdragen aan sterkere bindingen binnen groepen gelijkgestemden of juist bijdragen aan solidariteit met andere groepen (r. 47-51). Beide mogelijkheden zijn een indicatie van de gewenste maatschappelijke verhoudingen 1 	
16	<p>maximumscore 4</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <p>uitleg dat door een filter bubble de bindingen tussen groepen in de samenleving kunnen afnemen, met gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de begrippen selectiviteit en referentiekader 1 • het kernconcept groepsvorming 1 • een voorbeeld van groepsvorming uit tekst 2 1 • een conclusie over afname bindingen 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
	<p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door de technologie van de filter bubble is het mogelijk dat mensen vooral die mediaboodschappen kiezen die aansluiten bij hun referentiekader • Selectiviteit kan leiden tot groepsvorming onder gelijkgestemden. Er ontstaan dan bindingen tussen mensen met hetzelfde referentiekader • Zo stelt De Waal in tekst 2 dat likes zorgen dat mensen soortgelijke anderen treffen op bepaalde plaatsen (r. 42-45) • Bindingen tussen mensen met verschillende referentiekaders kunnen dan afnemen 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
17	<p>maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <p>uitleg dat door gebruik van Homeless SMS geprobeerd wordt de sociale uitsluiting van dak- en thuislozen te verminderen met gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een component van sociale uitsluiting • een voorbeeld uit tekst 2 <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Homeless SMS kan de sociale participatie van dak- en thuislozen bevorderen. Onvoldoende sociale participatie is een component van sociale uitsluiting • Dak- en thuislozen kunnen door middel van Homeless SMS makkelijker in contact komen met hulpverleners en het kan helpen hun sociale netwerk uit te breiden (r. 90-93). Homeless SMS bevordert zo sociale participatie 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
18	<p>maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bijbehorend uitgangspunt van socialistische/sociaaldemocratische stroming • gebruik van voorbeeld uit tekst 2 om uitgangspunt te illustreren <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het gebruik van Homeless SMS past bij het socialistische/sociaaldemocratische uitgangspunt van een actieve overheid om de sociale gelijkheid tussen mensen te bevorderen • De overheid gebruikt Homeless SMS om daklozen te bereiken en zo hun maatschappelijke positie te verbeteren (r. 69-72 en r. 90-93). Door overheidsingrijpen kunnen zo verschillen tussen deze groep en andere groepen in de samenleving kleiner worden 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 1

het uitgangspunt van eigen initiatief/verantwoordelijkheid van burgers om problemen op te lossen / beperkte overheidsbemoediging

20 maximumscore 3

een juist antwoord bevat:

uitleg wanneer door gebruik van Verbeterdebuurt een veiligheidsprobleem op de politieke agenda kan komen met gebruik van:

- het kernconcept macht 1
- een voorbeeld uit tekst 3 1
- een kenmerk van maatschappelijk vraagstuk 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Als door het gebruik van Verbeterdebuurt buurtbewoners voldoende hulpbronnen zoals sociaal kapitaal kunnen mobiliseren, kan een door hen ervaren veiligheidsprobleem op de politieke agenda komen. **Het mobiliseren van hulpbronnen** is een onderdeel van macht 1
- Door bijvoorbeeld steunbetuigingen (tekst 3) kunnen andere burgers worden gemobiliseerd 1
- Door mobilisatie kan een ervaren veiligheidsprobleem op de publieke agenda worden geplaatst. Een kenmerk van een maatschappelijk vraagstuk is dat het op de publieke agenda staat. Als het veiligheidsvraagstuk hoog op de publieke agenda staat, kan dit bijdragen aan de noodzaak om het vraagstuk ook op de politieke agenda te plaatsen 1

Opgave 3 Arbeidsmarktpositie van niet-westerse migranten

21 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- conclusie over sociale contacten op grond van figuur 1 1
- uitleg van conclusie met gegevens uit figuur 1 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Een meerderheid heeft veel contact met autochtone Nederlanders 1
- De eerste twee staven bij de groep met een laag beroepsniveau geven aan hoeveel procent veel contact met autochtone Nederlanders onderhoudt. Dit percentage van de twee staven samen is meer dan 50% 1

Vraag	Antwoord	Scores
22	maximumscore 3	
	a	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> samenhang in figuur 1 tussen arbeidsmarktpositie en voornamelijk veel sociale contacten met leden herkomstgroep 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> Onder niet-westerse werkzoekenden en inactieven is het percentage dat voornamelijk veel contact heeft met leden van de herkomstgroep groter dan onder niet-westerse migranten met een hoog, midden en laag vast beroepsniveau 	1
	b	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> uitleg dat gegevens indicator kunnen zijn van sociale ongelijkheid met gebruik van kernconcept sociale ongelijkheid 	1
	<ul style="list-style-type: none"> uitleg dat gegevens indicator kunnen zijn van sociale cohesie met gebruik van kernconcept sociale cohesie 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> Het niet hebben van werk heeft over het algemeen minder status dan het wel hebben van werk. Er is dus sprake van sociale ongelijkheid omdat verschillen in arbeidsmarktpositie leiden tot een ongelijke waardering 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Voornamelijk contacten hebben met leden van de herkomstgroep is op te vatten als een indicator van sociale cohesie omdat het iets zegt over de mate waarin migranten het gevoel hebben vooral lid te zijn van de gemeenschap van het herkomstland 	1
23	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> voorbeeld van cultureel kapitaal 	1
	<ul style="list-style-type: none"> uitleg van relatie tussen cultureel kapitaal en sociale identiteit met definitie van sociale identiteit 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> Beheersing van de Nederlandse taal is een voorbeeld van cultureel kapitaal 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Beheersing van de Nederlandse taal kan voor migranten leiden tot een sterker bewustzijn dat ze tot de Nederlandse samenleving behoren. Hun sociale identiteit is dan sterker op Nederland gericht 	1

Vraag	Antwoord	Scores
24	maximumscore 3	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • uitleg dat enculturatie van invloed is op identiteit met gebruik van definitie enculturatie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • uitleg dat acculturatie van invloed is op identiteit met gebruik van kernconcept acculturatie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • aangeven dat identiteit door migratie verandert 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Cultuuroverdracht van de cultuur van het land waarin de migranten geboren zijn, is van invloed op de identiteit van de migranten. Deze cultuuroverdracht is enculturatie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Cultuuroverdracht van de cultuur van het land waar de migranten naartoe verhuizen en waar ze dus niet zijn opgegroeid, is van invloed op de identiteit van de migranten. Deze cultuuroverdracht is acculturatie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Iemands identiteit kan door migratie naar een ander land veranderen. Identiteit is dus tijdgebonden en daarmee een relatief begrip 	1

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: Zware jongens, zachte hand (2013, 2 oktober). de Volkskrant. Geraadpleegd februari 2015 op http://www.volkskrant.nl/dossier-archieef/zware-jongens-zachte-hand~a3519682/
tekst 2	naar: Metz, T. (2013). De digitale stedeling. De Groene Amsterdammer, 8, 42-45. noot 1: Mediawijzer.net (z.j.) Filter bubble. Geraadpleegd februari 2015 op http://www.mediawijsheid.nl/filter-bubble/
tekst 3	naar: Anonieme buurtverbeteraar (2009), Idee: 's nachts 1 uitgang aan de noordkant van cs open laten. [online forum]. Geraadpleegd februari 2015 op http://www.verbeterdebuurt.nl/amsterdam/s-nachts-1-uitgang-aan-de-noordkant-van-cs-open-laten/1653 naar: Stichting Verbeterdebuurt (z.j.) Een vraag over Verbeterdebuurt? Geraadpleegd februari 2015 op http://www.verbeterdebuurt.nl/faq
figuur 1	naar: Bakker, L., Dagevos, J. & Gijsberts, M. (2014). Arbeidsmarktpositie en binding met de Nederlandse samenleving. In Huijnk, W., Gijsberts, M. & Dagevos, J., Jaarrapport integratie 2013. Participatie van migranten op de arbeidsmarkt (p.175). Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau. Geraadpleegd februari 2015 op http://www.scp.nl/dsresource?objectid=36326&type=org